

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 165 (8258)

TRST, petek, 14. julija 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni »Slovenija« v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PO KONČANI RAZPRAVI O VLADNEM PROGRAMU

Senat je izglasoval zaupnico Andreottijevi desnosredinski vladi s tremi glasovi večine

Za zaupnico je glasovalo 163 senatorjev (KD, PLI, PSDI, PRI in Volkspartei), proti pa 155 (KPI, PSI, neodvisna levica in MSI) - Večina je znašala 160 glasov - Andreottijev odgovor na posege senatorjev in glasovalne izjave

RIM, 13. — Po zaupnici v poslanski zbornici je tudi senat danes izglasoval zaupnico Andreottijevi desnosredinski vladi. Ob glasovanju je bilo navzočih 318 senatorjev; večina je znašala 160 glasov; za vlado je glasovalo 163 senatorjev (demokristjani, liberalci, socialdemokrati, republikanci in dva južnotirolska senatorja), proti pa je glasovalo 155 senatorjev (komunisti, socialisti, neodvisna levica in misovci). Andreottijeva vlada je torej premostila še to oviro, čeprav s tremi glasovi večine. Odsotni so bili zaradi bolezni trije demokristjanski senatorji, Segni, Montale in Biaggi. Predsednik senata Fanfani (KD) — kot običajno — ni glasoval.

Današnja seja senata se je začela z odgovorom predsednika vlade Andreottija na posege senatorjev med razpravo o vladnem programu, nakar so predstavniki posameznih skupin dali glasovalne izjave.

Odgovor Andreottija je bil polemичen in v njem se je spetno izognil najbolj kočljivim vprašanjem. Priznal je, da so bile ocene njegovega programa zelo stroge. V svojem odgovoru se je predsednik vlade splošno skliceval na posamezne izjave senatorjev. Glede rešitve notranjih gospodarskih težav

je Andreotti poudaril, da če se bo našla skladna politika o konkretnih stvareh, ne glede na strankarsko pripadnost, bo to koristno za vse, zlasti za delavce, ki jih najbolj skrbi sedanji položaj.

Zelo obsidna polemika se je razvila med predsednikom vlade in levico, ko je odgovoril senatorju Li Vigniju (PSIUP), ki mu je očital neobčutljivost vlade do vietnamskega vprašanja. Ko je Andreotti poudaril, da se morajo podobna vprašanja postopno reševati, češ da tako menita tudi So-

vjetska zveza in Kitajska, mu je komunist Calamandrei zaklical, naj vsaj obsodi bombardiranje Severnega Vietnama. Andreotti se je tudi temu vprašanju posredno izognil z izjavo, da ni človeka, ki ne bi obsodil bombardiranja. Zatem je dolgo polemiziral z nekaterimi senatorji glede reforme univerze, ker so mu očitali, da je zadevni zakon propadel zaradi Krščanske demokracije. Obljubil je, da bo vlada kmalu predložila zakonski osnutek o univerzi.

Kot v poslanski zbornici je Andreotti tudi v senatu odločno zagovarjal sedanjo vladno formulo. Na ugotovitev socialistov in komunistov, da sedanja vlada nima potrebne avtoritete za reševanje velikih gospodarskih in socialnih težav, ki pretresajo deželo, je predsednik vlade dejal, da po volitvah ni bila možna nobena druga rešitev. Pri tem je ponovno očital socialistom, da so se sami izločili iz vladne koalicije ter poudarili pravico predloga o sestavi vlade, v kateri naj bi bili zastopani tako socialisti kot liberalci.

Zaradi nasprotovanja socialistov smo skušali sestaviti vladno politični silami, ki so izjavile, da so na razpolago. Zatem je obsidno polemiziral s komunisti, zlasti v zvezi s Partijevim očitkom, da Krščanska demokracija postavlja na isto raven komuniste in fašiste, ko vendar dobro ve, kako velik delež so imeli komunisti v osvobodilnem boju in pri ustanovitvi republike.

Glede notranje politike je Andreotti zagotovil, da se zavedajo težav, ki jih čaka, da po bo vlada začela reševati vsa vprašanja od stanovanjskega do kmetijskega. Obljubil je tudi, da se bo zavezala za povečanje števila zaposlenih, za zadrževanje cen in naraščanja živiliških stroškov, za obrambo vrednosti lire, za pospeševanje proizvodnje in za potrebne socialne reforme. Vsa ta vprašanja, je dejal Andreotti, je treba povezati in jih smotno reševati. Andreotti je zagotovil, da v trenutku, ko vlada ne bi imela večine, ne bodo iskali nobenih nadomestnih glasov, ne na eni, ne na drugi strani. V polemiki s senatorjem Nenniim, ki je dejal, da sedanja vlada nima nobene povezave z delavskimi množicami, je Andreotti odgovoril, da bodo čimprej navezali s sindikati odkrite odnose. Ko je govoril o zunanjih politikah, je še posebno poudaril koristnost prijateljske politike s sosednimi državami. Misovcem je dejal, da je vladna politika v obdobju od konca leta 1954. Andreotti je tako zaključil: »Če bo vlada dobila vašo zaupnico, ne bo to naša vlada, temveč bo vlada

republike. Dokler bo ostala pri življenju, bo zvesto v službi republike in njenih prebivalcev, brez domišljavih, toda tudi brez občutka manjvrednosti do katerega koli.

Prvo glasovalno izjavo je podal senator Pieraccini (PSI), ki je napovedal, da bodo glasovali proti vladi iz že obrazloženih razlogov med razpravo. Vladi, ki jo karakterizira navzočnost liberalcev in odsotnost socialistov, je ugotovil Pieraccini, ki ima pičlo večino, ne more biti drugače označena kot za zelo šibko in protizgodovinsko rešitev, ki lahko pripelje do poslabšanja položaja do vladne negotovosti in končno do novih predčnih volitev. Senator Valori (PSIUP) je prav tako izjavil, da bodo glasovali proti vladi zaradi njenega programa, njene sestave in pomena, ki ga ima v sedanjem političnem položaju.

Po liberalcu Bonaldiju, ki je zagotovil naklonenost njegove stranke novi vladi, je za komuniste spregovoril Terracini. Poudaril je, da se vsaka

vlada kvalificira in je ocenjena na osnovi strank, ki jo sestavljajo, programa, ki ga predstavi in večine, ki jo podpira. KPI meni, da so vse te točke negativne in bo zato glasovala proti vladi, upoštevajoč tudi dejstvo, da je Krščanska demokracija prišla v roke notranjih skupin, ki so najbolj zaprte za naciroki politike socialne obnove in so vsilile preokret na desno.

Nato je republikanec Spadolini napovedal, da bodo glasovali za vlado, misovce Nencioni pa da bodo glasovali proti. Prav tako je napovedal svoj nasprotni glas senator Antoninelli (neodvisna levica). Po socialdemokratu Garbellu, ki je dejal, da bo njegova skupina glasovala za vlado, je zadnji spregovoril demokristjan Spagnoli, ki je zagotovil Andreottijevi vladi popolno, lehalno in prepričano podporo, ker je »edina vlada demokratske solidarnosti, ki jo je bilo mogoče sestaviti v sedanjih pogojih«.

Severnivietnamski pogajalec Xuan Thuy (levo) in načelnica delegacije južnovietnamske časne revolucionarne vlade Nguen Thi Binh pred začetkom večeršnje 150. seje pariške konference za mir v Vietnamu. Kljub optimističnim pričakovanjem ni obnove pogajanj privedla do novih predlogov, ki bi omogočili izhod iz sedanje slepe ulice

NA DEMOKRATSKI KONVENCIJI V MIAMI BEACHU

McGovern z ogromno večino glasov določen za kandidata demokratske stranke na predsedniških volitvah v ZDA

Za kandidata za podpredsedniško mesto si je senator iz Južne Dakote izbral katoličana iz Missourija Thomasa Eagletona - Konvencija se zaključila danes z McGovernovim govorom

MIAMI BEACH, 13. — George McGovern je bil imenovan za kandidata demokratske stranke na novembrskih predsedniških volitvah v ZDA. O njegovi »nominaciji« na demokratski konvenciji v Miami Beachu sicer že dva dni ni bilo več nobenega dvoma, vendar pa je vseeno presenetil obseg njegove zmage. Zadosťalo bi mu 1509 glasov, prejel pa jih je kar 1864.

Njegovi tekmeči so se morali zadovoljiti z dokaj pičlim številom glasov. Henry Jackson, ki so ga podpirali sindikati in h kateremu je pristopilo mnogo Humphreyevih in Muskiejevih pristašev, jih je dobil le 845, rasist Wallace pa 377. Kmalu po izvolitvi je McGovernu po telefonu čestital Edward Kennedy, ki pa je tudi odbil ponudbo, da bi kandidiral za podpredsednika. Glasovanje, kot tudi celotno zasedanje konvencije, je poteklo v najlepšem redu ter je pokazalo, kot se je izrazil predsednik konvencije, eno zrelost stranke, v očitem nasprotju z zadnjo konvencijo v

Chicago. Tokrat ni bilo velikih demonstracij tudi zaradi tega, ker je zmagovalac konvencije v marsičem zagovarjal prav teze demonstrativ. Sicer ni manjkalo oporečnikov tudi proti McGovernu, ki se je moral danes zagovarjati pred oboževalci, da je spremenil stališče glede Vietnama. Nekateri listi so namreč v preteklih dneh pisali, da bi McGovern v primeru izvolitve o Hranil določeno število čet v Vietnamu, dokler ne bi Hanoi osvobodil vseh vojnih ujetnikov. McGovern je demonstrantom povedal, da so njegovo izjavo časniki slabo tolmačili, kar ni prepričalo oporečnikov.

Zato je dal senator objaviti uradno izjavo, v kateri ponavlja svoja prvotna stališča, da bo umaknil vse čete ter prekinil pomoč Thieujevmu režimu v roku treh mesecev po izvolitvi.

Takoj po sporočilu o zmagi se je McGovern lotil dveh težavnih poslov: izbire kandidata za podpredsednika in priprave govora, ki ga bo imel jutri na konvenciji in v katerem bo uradno sprejel imenovanje. Med številnimi možnimi kandidati za podpredsedniško mesto je izbral padla na senatorja iz Missourija Thomasa Eagletona. Eagleton je katoličan, ki so izbirali pa si skuša McGovern po mnenju opazovalcev pridobiti simpatije volivcev irskega, italijanskega in poljskega porekla, ki so se povečini predvsem v zadnjem obdobju nagibali k republikancem.

Prve reakcije v republikanskem taboru o McGovernovem imenovanju so dokaj optimistične. Rogers Morton, ki je prisostvoval konvenciji kot opazovalec republikanske stranke, je o senatorju iz Južne Dakote dejal, da ga bo Nixon, njegov birač, lahko porazil. Dodal je, da McGovern ne predstavlja centralne struje v demokratski stranki, ampak da ima le podporo »nekaterih fanatikov«. Znanjnik minister Rogers pa je ob vrnitvi s potovanja v enajst držav polemiziral predvsem z McGovernovim stališčem

glede Vietnama. Dejaj, da bi demokratska stranka želela brez vsakih pogajanj dati Severnemu Vietnamu to, kar si želi.

Iz Bele hiše doslej ni nobenih reakcij. Uradni glasnik Ziegler je povedal, da je Nixon sledil glasovanju v konvenciji po televiziji »z zanimanjem, kot vsi Američani«, nato pa je odšel spat brez komentarjev. Ziegler je tudi izključil možnost, da bi Nixon čestital McGovernu ob imenovanju.

Srditi boji okrog Quang Trija

340 ameriških letalskih akcij proti Vietnamu v enem samem dnevu

SAJGON, 13. — Okrog Quang Trija se trajajo srditi boji med partizanskimi enotami, ki se zmeraj držijo mesta, in kolaboracionističnimi oddelki, ki so se morali umakniti s periferije ter sedaj s treh strani pritiskajo na Quang Tri. To je ena najbolj krvavih bitk od samega začetka vietnamske vojne: v Sajgonu pravijo, da sta v zadnjih dveh dneh obe strani imeli po tristo ali več mrtvih. Partizanski radio pa je sporočil, da je bilo večeraj in predvečerajšnjim spravljenih iz boja kakih 800 Sajgoncev.

Danes so beležili zelo intenzivno vojno dejavnost tudi na ostalih področjih Južnega Vietnama: partizani so izvedli vrsto napadov, predvsem s topništvom. Bombe in granate so padle med drugim na Hue, na Danang, na An Loc, ki ga že tri mesece oblegajo. Tudi v sami bližini Sajгона in v deli Mekonga so zabeležili močne spopade.

Ameriško letalstvo pa je danes izvedlo rekordno število misij nad Severnim Vietnamom: kar 340. Tokrat so sodelovali tudi četele trdnjave B-52. Po poročilih ameriškega poletstva sta bili med cilji napadov tudi področja okrog Hanoja in Haiphonga, kjer je večeraj pod bombami umrlo na desetine civilistov.

Iz Washingtona poročajo, da je na-

skajo na Quang Tri. To je ena najbolj krvavih bitk od samega začetka vietnamske vojne: v Sajgonu pravijo, da sta v zadnjih dveh dneh obe strani imeli po tristo ali več mrtvih. Partizanski radio pa je sporočil, da je bilo večeraj in predvečerajšnjim spravljenih iz boja kakih 800 Sajgoncev.

Danes so beležili zelo intenzivno vojno dejavnost tudi na ostalih področjih Južnega Vietnama: partizani so izvedli vrsto napadov, predvsem s topništvom. Bombe in granate so padle med drugim na Hue, na Danang, na An Loc, ki ga že tri mesece oblegajo. Tudi v sami bližini Sajгона in v deli Mekonga so zabeležili močne spopade.

Ameriško letalstvo pa je danes izvedlo rekordno število misij nad Severnim Vietnamom: kar 340. Tokrat so sodelovali tudi četele trdnjave B-52. Po poročilih ameriškega poletstva sta bili med cilji napadov tudi področja okrog Hanoja in Haiphonga, kjer je večeraj pod bombami umrlo na desetine civilistov.

Iz Washingtona poročajo, da je na-

mestnik obrambnega sekretarja ZDA Henki v intervjuju nekemu listu demantiral, da bi ameriška letala večeraj bombardirala sistem nasipov v severnovietnamski pokrajini Nam Sach. Kot smo poročali, so letala spustila tvor bomb prav v trenutku, ko si je jezove ogledovala večja skupina tujih časnika. Prav zaradi tega Henki ni mogel izključiti, da bi bomba padla tudi na jezove, dejal pa je, da je bil tarča napada neki naftovod, ki naj bi bil v bližini jezov.

Kosigin sprejel Džemala Bijedica

MOSKVA, 13. — Sovjetski ministri predsednik Aleksej Kosigin je sprejel danes v Kremlju predsednika zveznega izvršnega sveta Džemala Bijedica. Kot poroča agencija TASS, je bil pogovor posvečen razvoju gospodarskega sodelovanja med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo.

SKLEPI 34. SEJE PREDSEDSTVA ZKJ NA BRIONIH

Nacionalizem ovira uresničevanje politike nacionalne enakopravnosti

Dugonjič imenovan za podpredsednika predsedstva SFRJ

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 13. — Predsedstvo ZKJ je v svojih sklepih po razpravi o nacionalizmu naložilo članom zveze dolžnost, da se odločno borijo proti ideologiji nacionalizma kot »osnovni oviri pri uresničevanju politike nacionalne enakopravnosti«. Z razpohovanjem nezupanja, nestrpnosti in mržnje do drugih narodov nacionalizem skuša ogrožati enotnost Jugoslavije kot samoupravne socialistične skupnosti, enakopravnih narodov in narodnosti. Predsedstvo nalaga komunistom v prednih obliki in sodstvu, da odločno izvajajo vse ustavne in zakonske ukrepe proti vsem, ki nastopajo proti svobodi, enakopravnosti in bratstvu in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije. Nacionalizem je ideologija sil, ki so proti interesom delavskega razreda, proti socialističnemu samoupravljanju, proti politiki nacionalne enakopravnosti, se med drugim ugotavlja v sklepih, kjer se poleg opozarjanja na slabosti v borbi proti nacionalizmu naštevajo naloge in navajajo stališča, ki jih je treba v praksi upoštevati v borbi proti nacionalizmu. Zveza komunistov mora predvsem obratovati na nacionalizem v svojem okolju, v svojem narodu in narodnosti, prav tako v pokrajini in republiki. Vsaka neodločnost in nedoslodnost v borbi proti nacionalizmu v lastnem okolju slabi položaj delavskega razreda in socialističnih sil v tem okolju, otežkoča akcijo zveze komunistov v drugih republikah, spodkopava enotnost zveze komunistov.

Po ugotovitvi predsedstva ZKJ še vedno ni zadosti koordinirane akcije med republikami in pokrajinami v borbi proti nacionalizmu, kar otežkoča skupno borbo proti pojavom nacionalizma v posameznih okoljih in gospodarskih področjih družbeno - gospodarskega, političnega in kulturnega življenja. Naloga zveze komunistov in vseh narodnih sil Jugoslavije je, da se v borbi proti nacionalizmu bori za nadaljevanje socialistične revolucije, za razvoj samoupravljanja, bratstva in enotnosti, enakopravnosti narodov in narodnosti, za njihovo vsestranski in svobodni nacionalni, kulturni in socialni razvoj, za uveljavitev pravice vsakega naroda in narodnosti, da samostojno razpolaga s presežki dela, da se bori za razvoj solidarnosti in medsebojno pomoč narodov in narodnosti v Jugoslaviji.

V sklepih se ugotavlja, da so bile s sprejetimi amandmaji odrezane korenine unitarizma in velikodržavnemu centralizmu, opozarja pa se, da se unitaristične in centralistične tendence, tendence tehnokratizma, ki je prav tako eden od virov nacionalizma, ne smejo podcenjevati. V sklepih se v zvezi z borbo proti nacionalizmu poudarja pomen krepitve gospodarske enakopravnosti narodov in narodnosti,

usklajevanja interesov delov delavskega razreda in odstranjevanja vseh ovir, ki otežkočajo delovanje enotnega jugoslovanskega trga.

Vzporedno z odstranjevanjem gospodarskih virov nacionalizma je treba voditi borbo proti nacionalizmu na področju kulture, solstva, umetnosti, v družbenih dejavnostih, v tisku, na radiu in televiziji. Zveza komunistov se prav tako mora odločno boriti proti vsem poskusom, da bi se cerkev ukvarjala s politiko, kar ogrožuje normalne odnose med cerkvijo in državo.

Na skupni seji predsedstva ZKJ in predsedstva SFRJ na Brionih je predsednik republike Tito večeraj poročal o svojih obiskih v SZ in na Poljskem ter o razgovorih s predsednikom državnega sveta Romunije Ceausescuem, predsednikom Srednje afriške republike Bokasom, etipskim cesarjem Hailem Selasiejem in indijskim predsednikom Grijem med njihovimi obiski v Jugoslaviji.

Na Brionih je bila večeraj tudi 11. seja predsedstva SFRJ na kateri je bil namesto Krsta Crvenkovskega, kateremu 31. julija poteče mandat, izvoljen za novega podpredsednika SFRJ Rato Dugonjič član predsedstva SFRJ Jugoslavije iz Bosne in Hercegovine.

B. B.

ČETRTI VSEDRŽAVNI KONGRES PSIUP

Valori predlagal vključitev v KPI

Obrazložil je tudi vzroke, zakaj ni možen povratek v PSI

RIM, 13. — V kongresni palaci EUR se je danes začel 4. vsedržavni kongres PSIUP, ki odloča o razpustitvi stranke in vključitvi v KPI, na osnovi predloga večine pokrajinskih federacij. Kongres se udeležuje 400 delegatov. Navzoče so tudi delegacije KPI, PSI, PSDI, PLI, MPI, ACIL in Manifesta. Po otvoritvenem pozdravu predsednika kongresa Cervola je imel glavno poročilo tajnik stranke Valori, ki je obrazložil kongresni predlog večine, da se PSIUP razpusti in vključi v KPI.

Glavni tajnik Valori je obsidno govoril o zunanjih in notranjih politikah ter o dosedanjih vlogi in bojih stranke za socializem. Večji del svojega govora je posvetil razlogom, ki upravičujejo predlog večine, o vključitvi PSIUP v KPI. Pri tem je poudaril, da ta predlog izvirja iz novega političnega položaja in novega obdobja razrednega boja, ki se je odprlo v svetu in v Italiji v zadnjih letih, kakor tudi iz vloge, ki jo ima komunistična partija.

Valori se je nato skliceval na zadnji komunistični kongres, na katerem je bila nakazana potreba,

da je treba najti izhod iz krize, ki že mnogo let pretresa Italijo, na jasen in odgovoren način z demokratskim preokretom, v katerem bodo komunisti priznani protagonisti. Tajnik PSIUP je izjavil, da ta izbira pomeni, da priznava, da je KPI ista organizacija, v kateri bodo lahko nadaljevali boj za novo družbo. Valori je priznal tudi komunistični partiji, da je znala dati pobudo za združitve vseh delavskih in revolucionarnih sil in se obvezati, da bo storila vse za njihovo enotnost. Dejal je tudi, da bodo socialproletarij z vstopom v KPI sprejeli vse sklepe KPI, programsko platformo 8. kongresa in resolucijo 13. kongresa. Poleg tega bodo sprejeli tudi statut in notranjo ureditev komunistične partije. Tako je obrazložil vzroke, ki so privedli do izključitve možnosti povratka v PSI. Poudaril je, da se je po tem PSIUP in PSI v zadnjih letih še bolj oddaljila zaradi ocenjevanja italijanskega položaja in mednarodnih odnosov. Ugotovil je nato, da niti na zadnji seji centralnega komiteja PSI niso znali potegniti primernih zaključkov o negativni izkušnji leve sredine. Kongres se bo nadaljeval jutri

PO DESETIH TEDNIH ŠTIRI DELEGACIJE SPET NA AVENIJI KLÉBER

Nobenih premikov ob obnovitvi pariških pogajanj o Vietnamu

Bolj umirjeno vzdušje, vendar nikah novih predlogov - Le Duc Tho v Moskvi

PARIZ, 13. — Novo, bolj umirjeno vzdušje, korektniji način izražanja in delno omiljenje polemik: to je vse, kar je prinesla obnovitev pariških pogajanj o Vietnamu. Z vsebinske plati pa ni bilo zabeleženih niti najmanjše novosti.

Po desetdnevnem prekinitvi, odkar so Američani zapustili pogajalno mizo, so se danes ponovno sestale na Aveniji Kléber vse štiri delegacije. Pred začetkom seje so vsi štirje načelniki izrazili željo, da bi končno le naši sporazumno rešitev, vendar ne bi mogli reči, da je pomeni današnji sestanek korak naprej v tej smeri.

Prvi je spregovoril sajgonski delegat Pham Dang Lam, ki je bil med vsemi govorniki, se najbolj oster. Zagovarjal je Nixonov načrt o premirju med mednarodnim nadzorom, seveda pa ni hotel ničesar slišati o vladni zavemanji v Sajgonu. Končno je navedel primer obeh Korej, kaj se ji od teh predlogov zdi nesprejemljivo.

Načelnik ameriške delegacije Porter je prav tako postavil poudarek na zadnjih Nixonovih predlogih ter pozval drugo stran na pojasniti, kaj se ji od teh predlogov zdi nesprejemljivo.

Željo zmerno je nastopila tudi načelnica delegacije južnovietnamske revolucionarne vlade Nguen Thi Binh, ki pa je takoj na začetku obžalovala ameriško eskalacijo voj-

ne. Na Porterjevo vprašanje je odgovoril, da je Nixonov načrt nesprejemljiv, ker temelji na nadaljevanju politike vietnamizacije ter ločitve političnih in vojaških vprašanj, ki pa jih je treba skupaj reševati. Seveda se je skliceval na mirovne predloge svoje vlade ter zaključil, da bo politično rešitev v Vietnamu mogoče najti šele takrat, ko bo diktator Thieu zginit s političnega prizorišča.

Delegat Severnega Vietnama Xuan Thuy seveda ni mogel mimo ameriškega bombardiranja njegove dežele, po drugi strani pa je zagotovil, da je njegova stran pripravljena poudariti vse nove predloge, ki bi jih ugnili sprožili Američani, z edinim pogojem, da bi ti predlogi spoštovali nacionalne pravice vietnamskega ljudstva ter pravico prebivalstva Južnega Vietnama, da samo odloča o lastni usodi. Zanimal je tudi Nixonove trditve, po katerih naj bi Hanoi želel ustoličiti v Sajgonu komunistično vlado. Cilj Severnega Vietnama je doseči sestavo tristranske vlade, v kateri bi bili zastopniki sedanjega režima (z izključitvijo Thieuja), časne revolucionarne vlade in nevtralizacijski gibanji.

Tako se je 150. seja vietnamske konference zaključila. Nato so načelniki delegacij (razen Portera, ki ni hotel ničesar izjaviti) na kratko odgovarjali na vprašanja časnikov. Thi Binhova in Thuy sta obžalovala, da so Američani po več kot dvomesečnem bojkotiranju konference prišli na sejo brez vsakršnih novih predlogov.

Nova seja bo prihodnji četrtek, vendar bi pričakovali, da bi se bistveno razlikovala od današnje. Do premikov iz mrtve točke bi lahko prišlo, ko bo prisel v Pariz hanojski »tajni pogajalec« Le Duc Tho, ki se je že v preteklosti razgovarjal z Nixonovim svetovalecem Kissingerjem. Tho je doslej danes iz Pekinga v Moskvo, v prihodnjih dneh pa ga pričakujejo v francoski prestolnici.

DANES

stranke na novembrskih predsedniških volitvah v ZDA. Z njim bo kandidiral za podpredsednika katoliški senator iz Missourija Thomas Eagleton. V republikanski stranki menijo, da bo Nixon novembra z lahko premagal svojega demokratskega tekmeca, vendar si je McGovern v zadnjih štirih mesecih nabral ogromnih simpatij, zaradi česar ni mogoče vnapre izključevati možnosti presenečenja. Sedanji predsednik se bo moral še posebno bati svojega tekmeca, če mu do novembra ne bo uspelo napraviti konca vietnamske vojne.

V Parizu so se večeraj po desetdnevnem prekinitvi znova začela pogajanja za mir v Vietnamu. Seja na Aveniji Kléber ni

NEKAJ PODATKOV IZ LETNEGA POROČILA OZN

Razlika med bogatimi in revnimi se še veča

Navidezna prednost dežel v razvoju - Večji prirodni prirastek nerazvitega sveta - Krajše in boljše življenje siromašnih

Ponovno je izšlo letno statistično poročilo Organizacije združenih narodov, poročilo, ki ga je vredno prebrati. Iz poročila ponovno izhaja, da se prepad med bogatimi in siromašnimi še vedno poglablja in to kljub velikim napredkom v svoji gospodarski napredku. Pri tem velja dodati še dejstvo, da bogate države ne upoštevajo sklepa, da bodo dale en odstotek vrednosti svoje bruto proizvodnje za pomoč nerazviti, kajti doslej se nobena razvita država ni držala te obveznosti v celoti in le redke so dosegle pol odstotka.

In vendar moramo prav v deželah v razvoju v obdobju od preteklega, celo višji kot v razvitih deželah. Po podatkih združenih narodov se je skupna industrijska in kmetijska proizvodnja v deželah v razvoju v obdobju od 1960 do 1970 povečala za 43 odst., v razvitih deželah pa za 27 odst. To višje povečanje v deželah v razvoju pa nas ne sme zavajati v optimizmu, kajti upoštevati je treba, da so številne dežele v razvoju začele tako rekoč od nič ali z nizke osnove in zato je procent, ki je sicer višji, dokaj varljiv v primerjavi z nižjim procentom v deželah z bogatim gospodarstvom in v razviti industriji. Od tudi ugotovitev, da se prepad med razvitimi in nerazvitimi kljub velikim napredkom nerazvitih še veča.

To pa postane še bolj kritično, če vzamemo v poštev tudi naraščanje prebivalstva v deželah v

razvoju. V letu 1970, ko so napravili obračun za minulo desetletje in prišli do sklepa, da se je ekonomska zmogljivost teh dežel dvignila za 43 odst., so tudi ugotovili, da je ta dvig le malo iznad prirodnega prirastka prebivalstva, to se pravi, da ostaja raven bogatstva, v kolikor o bogatstvu sploh moremo govoriti, na isti stopnji kot prej, medtem ko se v deželah z bogatim gospodarstvom prebivalstvo bolj počasi množi in je zato nižji gospodarski razvoj bogatejši, večji kot v deželah v razvoju tudi v zvezi z naraščanjem prebivalstva.

Razlika v življenjski ravni se v statističnem poročilu Združenih narodov prikazuje na dva načina. Na področju porabe energije je bilo v letu 1970 stanje naslednje: dežele v razvoju, ki imajo v primerjavi z razvitimi deželami dvakrat več prebivalstva, potrošijo le nekaj več kot eno sedmino skupne energije, kolikor je proizvedeno na vsem svetu. Če bi vse višje pogonske sile izrazili v tonah premoga, bi poraba energije na svetu znašala 1,9 tone na vsakega človeka, toda v Gani v Afriki pride le 150 kg premoga na državljan, v bogatih ZDA pa 11 ton in 100 kg, to se pravi, da porabi državljan ZDA 70 krat več energije kot je porabi prebivalec afriške dežele Gana.

Podobna nesorazmerja imamo tudi na področju prehrane. Logično, da državljan ZDA ne more jesti 70 krat več kot poje prebivalec Gane, toda statistični podatki točno govorijo, da v razvitih deželah potroši sleherni državljan v povprečju za 3450 kalorij hrane, medtem ko imamo v Alžiriji povprečje komaj 1800 kalorij, v Ekvadoru, Somali, Boliviji in v Indoneziji pa celo komaj 1750 kalorij. Res je, da ne moremo prebivalca Ekvadora primerjati s prebivalcem Švedske, Norveške, Kanade itd., ker tudi klima vpliva na porabo, torej na potrebo. Toda prebivalec Ekvadora ne troši le za 1750 kalorij hrane na dan zato, ker bi mu to zadoščalo, pač pa zato, ker je več nima.

V deželah v razvoju in v povsem zaostalih deželah pa imajo druge »ekorede«. Namreč izredno veliko rojstev in kljub številnim smrtim višji prirodni prirastek. Sicer pa bomo glede tega navedli naslednje podatke: na Švedskem umre v prvem letu življenja le 11,7 otrok na tisoč rojenih otrok, to se pravi, da imamo na Švedskem najnižjo smrtnost otrok na svetu, komaj 1,17 odst. Za Švedsko ne prideta več ZDA in Sovjetska zveza, ki sta imeli rekordno nizko smrtnost otrok, pač pa sledi Švedski Japonska, kjer umre le nekaj nad 2 odst. otrok. Na tretjem in četrtem mestu sta torej Sovjetska zveza in ZDA, krivulja smrtnosti otrok pa se naglo vzpenja v deželah v razvoju ter v zaostalih deželah, saj umre na primer v Gvineji že 216, v Gabonu pa 228 otrok od 1000 rojenih, to se pravi da umre le malo manj kot vsak četrty otrok.

Samo ob sebi se razume, da je s tem v zvezi povezana tudi nepredna življenjska doba v posameznih deželah. V deželi, kjer podleže raznim boleznim veliko otrok, pomeni, da v tej deželi higiena in zdravstvo ne moreta biti visoki. Hkrati je to znak slabe prehrane in še vrste drugih momentov, ki vplivajo na krajše oziroma daljše življenje. Zato je povsem logično, da imajo bogate dežele to prednost, da pri njih ljudje bolj bogato in bolj dolgo živijo. Navedli bomo le dve skrajnosti. Na Švedskem znaša povprečna življenjska doba 76 let za ženske in 72 let za moške; v Nigeriji v Afriki pa znaša povprečna življenjska doba za ženske 36 let, za moške 37 let, z drugimi besedami povedano živi prebivalci Nigerije le polovico dobe, ki je preživijo prebivalci Švedske. Če upoštevamo še dejstvo, da prebivalec Nigerije še to svojo kratko dobo v bedi, medtem ko more švedski dvakrat toliko dobo preživeti v blagostanju, je prebivalec nerazvitega sveta štirikrat in ne dvakrat prizadet oziroma oropan.

Kljub vsemu temu pa je naraščanje prebivalstva v nerazvitih predelih sveta hitreje kot v razvitih deželah. Sredi leta 1970 je bilo na vsem svetu 3 milijarde 632 milijonov ljudi, pred nedavnim so ugotovili, da je bilo na svetu že 3 milijarde 800 milijonov ljudi. Če upoštevamo dejstvo, da znaša povprečno naraščanje svetovnega prebivalstva že 2 odst. na leto, bo leta 2000, to se pravi čez 30 let, na svetu že 7 milijard ljudi.

Podrobnejši podatki govorijo naslednje: prebivalstvo Azije se bo v bodoče večalo za 2,3 odst. na leto in predstavlja še danes dve tretjini vsega prebivalstva sveta; v Afriki se prebivalstvo večalo za 2,5 odst. na leto, v Latinski Ameriki pa celo za 2,9 odst. Iz tega izhaja, da se prebivalstvo naglo veča prav na področjih velikega siromaštva in močnega zastajanja. V nasprotju s tem se veliko počasneje veča število prebivalstva razvitega sveta. V Severni Ameriki beležimo letni prirodni prirastek za 1,3 odst., v Evropi pa komaj za 0,8 odst.

Navedli bi lahko še nekaj podatkov o industrijskem in gospodarskem razvoju na sploh, vendar postajajo številke dolgočasne. Zato bomo rekli, da so v zadnjih letih zabeležili največji industrijski razvoj na svetu na Japonskem, kjer na drugem mestu pa je Sovjetska zveza in tudi socialistični svet nasploh kaže hitrejši napredovanje v primerjavi z deželami ostalega razvitega sveta.

Navedli bi lahko še nekaj podatkov o industrijskem in gospodarskem razvoju na sploh, vendar postajajo številke dolgočasne. Zato bomo rekli, da so v zadnjih letih zabeležili največji industrijski razvoj na svetu na Japonskem, kjer na drugem mestu pa je Sovjetska zveza in tudi socialistični svet nasploh kaže hitrejši napredovanje v primerjavi z deželami ostalega razvitega sveta.

Navedli bi lahko še nekaj podatkov o industrijskem in gospodarskem razvoju na sploh, vendar postajajo številke dolgočasne. Zato bomo rekli, da so v zadnjih letih zabeležili največji industrijski razvoj na svetu na Japonskem, kjer na drugem mestu pa je Sovjetska zveza in tudi socialistični svet nasploh kaže hitrejši napredovanje v primerjavi z deželami ostalega razvitega sveta.

Navedli bi lahko še nekaj podatkov o industrijskem in gospodarskem razvoju na sploh, vendar postajajo številke dolgočasne. Zato bomo rekli, da so v zadnjih letih zabeležili največji industrijski razvoj na svetu na Japonskem, kjer na drugem mestu pa je Sovjetska zveza in tudi socialistični svet nasploh kaže hitrejši napredovanje v primerjavi z deželami ostalega razvitega sveta.

Ko sta se pred leti dva profesorja s pariške Sorbone odpravila k besedi in v svoji študiji obsodila človeško blaznost, ker z atomskimi poskusi in z raznimi drugimi dejavnostmi ruši ravnotežje v atmosferi, so se oglasili k besedi tudi drugi strokovnjaki, ki so mla- da kolega povabili, češ da pretiravata. Mlada pariška profesorja sta do podrobnosti izračunala, koliko vročine »prenese« v atmosfero posamezna atomska eksplozija, koliko pripomore k rušenju ravnotežja množica avtomobilov, tovorniških dimnikov in drugih virov plinov na zemlji in sta navedla konkretne podatke, kako malo je treba, da se ravnotežje v zraku, v zemeljski atmosferi poruši, seveda na škodo človeštva. Tedaj so ju označili kot »alarmiste«. Nekaj let pozneje se je s podobnim opozorilom oglasil švicarski znanstvenik Piccard mlajši, ki je opozoril človeštvo, da naj se spomni, kajti v nasprotju s tem, kar je živela na zemlji, zadušilo v samih tri- desetih letih. Tudi njega niso hoteli poslušati in so trdili, da mož pretirava. Sedaj pa so po- svoji na previdnost tako rekoč na dnevnem redu, okrogde mize, stude- je, zasedanja in razne druge oblike proučevanja tega perečega ekološkega problema pa so postala že moda. Pomislimo le na svetovno zasedanje v Stockholmu, na podobno zasedanje v Pari- zu, na sedanje zasedanje v Rimu

Seveda ima to povečevanje ogljikovega dvokisa v zraku tudi svoje posledice, ker ruši ravnotežje. Nadalje večja količina ogljikovega dvokisa v zraku ne ustvarja enako vseh sončnih žarkov, pač pa ustvarja le dolgotrajne sončne žarke, ne ustvarja pa kratkotrajnih koncentracij ogljikovega dvokisa je zato privedla do povišanja temperature na zemeljski površini. To se opazja že sedaj, do konca tega stoletja pa se bo povprečna letna temperatura na vseh zemeljski obli dvignila takole: na polarnih področjih za pol stopinje, na ekvatorialnih pa za eno stopnjo.

Do tu o ogljikovem dvokisu. Na klimo na Zemlji pa vplivajo tudi razna druga goriva, kot na primer bencin, nafta in razni derivati nafte. Pa tudi atomska energija. Pred leti sta mlada francoska znanstvenika opozarjala predvsem na posledice atomskih poskusov. To je bilo tedaj posebno aktualno zato, ker so se atomski poskusi v zraku vrstili tako rekoč dan za dnem. Danes temu ni več tako, zato imamo že precej atomskih električnih central, ki baje posredno tudi vplivajo na spremembo klime. V zvezi z raznimi gorivi in tudi z atomsko energijo sovjetski znanstvenik pravi takole: »S tem, da človek uporablja vsa ta razna goriva, pripomore k dvigavanju povprečne temperature v zraku za desetinno stopinje. Na prvi pogled se zdi, da gre za malenkostne spremembe. Toda to se zdi le na prvi videz, kajti ponekod se temperatura zaradi gostih virov iz- gorevanja dvigne veliko več, drugo- ga pa se v trenutku to niti ne pozna. Toda ne smemo pozabiti, da ozračje Zemlje ni mirno. To na nek način rešuje svet, kajti v nasprotju s tem, kar se prebivalci določenih področij zadušijo v vročini, kajti v nekaterih velikih mestih, kjer je izredno močan promet, in kjer je le na raz- meroma majhnem prostoru veliko industrije, bi se samo zaradi vročine, ki jo sproščajo ta izgo- revanja, temperatura dvignila za več, celo za 10 stopinj. Ker pa atmosfera kroži, se ta vročina razprši in nanese v celoti na raz- meroma nizke poviške, na že o- menjeno povišanje temperature za desetinno stopinje na leto. To je malo, hkrati pa tudi veliko. Zakaj? Svetovna proizvodnja energije se veča za šest odst. na leto. To je na prvi pogled prav tako malo, v resnici pa je veliko, kajti če se bo proizvodnja energije večala iz leta v leto za 6 odst., se bo v

Filmska umetnica Claudia Cardinale se čedalje bolj uveljavlja

ločnostjo. Ostro zavrnite nekega zapeljivca.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Za izpolnitev izrednih nalog so potrebne izredne sposobnosti. Doma ne gre vse v redu.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Skušajte izpolnjevati svoje delovne naloge. Z dobro voljo lahko odpravite neveščene spor.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Zaostrjeni odnosi med vami in predstojnikom. Opravičite se dragi osebi za žalitev.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne kritizirajte svojih sodelavcev, ker to ni najbolj vzgojno. Bodite odločni do najmlajših.

Svetjakovski motiv (Foto M. Magajna)

PROIZVODNJA ELEKTRIKE V SZ

Do konca petletke tisoč milijard kWh

Glavni viri električne energije so v azijskem delu dežele Največ elektrike dajo termične centrale - Gradnja novih objektov

MOSKVA, 13. — Po proizvodnji električne energije je Sovjetska zveza druga na svetu. Na prvem mestu so ZDA, ki proizvajajo 1400 milijard kWh električne energije na leto, medtem ko jih proizvajajo Sovjetska zveza nekaj manj kot 800 milijard. Toda do leta 1975 se mora proizvodnja električne energije v Sovjetski zvezi povečati na 1000 milijard kWh, tako da bo znašala povprečno poraba že 4000 kWh na prebivalca, kar je vsekakor veliko, vendar še precej izpod povprečja, ki ga imajo na Švedskem, v Švici, v Veliki Britaniji in še drugje.

V Sovjetski zvezi računajo, da se bo poraba na prebivalca do konca sedanjega petletnega načrta povečala za 30 odst. v povprečju, na sovjetskem podežlju pa se bo poraba povečala za 100 odst. kajti prav sovjetsko podeželje je tisto, ki je glede tega sedaj v zaostanku.

Na termične centrale, se pravi na centrale, kjer uporabljajo premog, nafto in plin, odpade, kar 80 odst. vse sedanje sovjetske proizvodnje električne energije.

Trideset termičnih central ima zmogljivost vsaka po en milijon kW in še več. To se pravi, da so termične centrale za sovjetsko zvezo trenutno osnovni viri električne energije, pa čeprav hkrati vemo, da gradijo v Sovjetski zvezi zelo veliko hidrocentral, saj ima Sovjetska zveza štiri največje hidrocentrale na svetu.

Kljub temu, da grade v Sovjetski zvezi sedaj veliko hidrocentral, je v načrtu cela serija termičnih central za skupno zmogljivost 16 milijonov kW, serija termocentral, ki bodo uporabljale premog rudnikov Ekimastuc iz Kazakstana.

V splošnem gradijo v Sovjetski zvezi centrale v veliko zmogljivost. Že nekaj let prevladujejo generatorji z zmogljivostjo 300.000 kW, v kratkem pa bodo začeli montirati generatorje s 500 tisoč in celo 800 tisoč kW, načrte pa delajo celo za generator z zmogljivostjo 1 milijona 200 tisoč kW. Ta generator bodo vgradili v hidrocentralo Kostroma na Volgi.

Največja hidrocentrala na svetu je centrala v Krasnojarsku na reki Jenisej. V decembru lani je ta centrala dosegla zmogljivost 6 milijonov kW. Prav tako veliki sta centrali v Ust-Ilimu, ki ima zmogljivost 4 milijonov 300 tisoč kW medtem ko je zmogljivost centralne Sušenskije kar 6 milijonov 400 tisoč kW. Ti centrali gradijo na rekah Angari in Jeniseju.

Problem gradnje central in porabe elektrike v Sovjetski zvezi je tudi problem prenosa proizvedene energije od central do potrošnika. V Sibiriji in na vzhodu Sovjetske zveze na sploh so glavni rečni tokovi in glavni rudniški premoga oziroma ležišča nafte in plina. Tod torej morajo biti tudi centrale. Zato so glavni viri energije na vzhodu. Tri četrtine porabe električne energije pa so na zahodu, v evropskem delu Sovjetske zveze. Zato so potrebni izredni daljnovodi, ki veliko stanje, vrhu tega pa se na dolgih raz- lica izgubi urečajočja količina električne energije. Trenutno gra- dijo 1.600 milj to se pravi 2 ti- soč km dolg električni vod ki bo pripeljal iz Ekibastoca do srednje evropske Rusije elektriko iz tam- kajšnjih central, iz zgoraj ome- nene serije termičnih central, ki jih gradijo v Kazakstanu. Da bi mogli »nemoteno« uporabljati električno energijo v industrijsko razvitem predelu Evrope, so ustva- rili enotno električno mrežo z zmogljivostjo 109 kW za ves evropski del Sovjetske zveze.

V ZDA kriminal v upadanju

NEW YORK, 13. — Kriminalnost v ZDA poenostavi. To izhaja iz zadnjega poročila, ki ga je se- stavila ameriška zvezna policija FBI. Po tem podatkih se je šte- vilno hudih zločinov v prvih treh mesecih tega leta povečalo le za en odstotek. To se pravi, da to- ni najnižje povečanje hudih zlo- činov v zadnjih enajstih letih. V prvih mesecih lanskega leta so zabeležili povečanje hudega krimi- nalstva za 6 odst., v prvih treh mesecih leta 1970 pa celo za 13 odst.

Po podatkih omenjenega poročila FBI, poročila ki ga je ob- javilo washingtonsko ministrstvo za sodstvo, so New York, Chic- go, Los Angeles in Detroit med- tistimi osemdesetimi večimi ame- riškimi mesti, ki se morejo po- hvalliti z znižanjem stopnje nara- ščanja kriminala, medtem ko se je število zločinov dejani v Hous- tonu, Filadelfiji in še v kakem dru- gem mestu povečalo.

V poročilu se poudarja, da- spada med mesta, kjer kriminal- upada, tudi ameriško mesto Wa- shington, kjer se je število kazni- vih dejanj v prvih treh mesecih letošnjega leta zmanjšalo v pr- meri za istim obdobjem lanskega leta malone za eno tretjino. Si- cer pa se je še v lanskem letu- seveda v primerjavi z letom 1970, število kaznivih dejanj v Washing- tonu zmanjšalo za 18 odst.

»Zadeva Feltrinelli« v založbi »Stampa Club«

V Milanu bo v kratkem izšla knjiga »Zadeva Feltrinelli«. Knjiga nosi naslov »L'affare Feltrinelli« napisala pa jo je sku- plina časnika »ev, ki so zbrali čim- več podatkov o tej zadevi, tako neposredno kot tudi iz italijan- skega tiska, ki se je o zadevi ob- širno razpisal. »Zadeva Feltrinelli« se začneja z zelo živim pričanjem Carla Rippe di Meana, ki je dolgo let živel in sodeloval s pokojnim italijanskim mazo- lnikom. Knjigo bo imel izdal milanski »Stampa Club«.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Melodrama; 9.30 Orkestri; 9.50 Radijska priredba; 10.05 Plo- šče za polje; 10.30 Telefonski pogovori; 13.00 Hit parade; 13.50 Kako in zakaj?; 15.00 Plošč; 16.00 Lahko glasba s plošč; 18.00 Po- poldanski koncert; 20.10 Andata e ritorno; 20.50 Pisana glasba; 22.40 Dnevnik; Zia Mame.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Glasba in poezija; 11.45 Sodobna ital. glasba; 12.40 Plesna glas- ba; 13.00 Glinka, Turina; 14.00 Na sporedu Prokofjev in Martinu; 14.30 Dvorakova komorna glasba; 15.15 Menottijska opera: »Il la- dro e la zitelja«; 17.20 Koncert; 18.00 Lahka glasba; 19.15 Vsko- večerni koncert; 20.15 Alergične bolezni; 21.30 Pianist Michele Campanella.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 10.10 Lisztov valček; 10.20 Bellini, Do- nizetti, Mercadante; 11.00 Vival- di, Haydn, Danczi, Brahms; 12.00 Klavirske skladbe; 12.40 Simf. kon- cert; 14.10 Sodobna ital. glasba.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 9.10 Operna matineja; 10.05 Počitniško

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Dela Lorenza Alessandria v »La Lanterna«

Umetnostna galerija »La Lan- terna« v Ul. Sv. Nikolaja 6 je v letošnji poletni umetniški suši organizirala razstavo, ki zasluži vso pozornost. Na stenah obeh pro- storov razstave visi že nekaj des- nad 50 večjih in manjših del italijanskega slikarja Lorenza Ale- sandria, ki je prinesel Tržačanom na ogle 14 velikih in majhnih olj, 15 slik mešane tehnike ter dva dučata grafični listov. Mo- vika tega slikarja, ki je po ro- du iz Turina, je svojevrsna, ten- ski po večini gol ali oblečen li- di, zabav podobni ribam, ki jih tudi same izmišljenosti živali, ki jih ne moremo primerjati živo- tim, ki jih poznamo iz zoologije, in različne od podobe do po- dobe. Za vsa razstavljena olja in tudi za druge slike velja skupno ugotovitev, da so izdelana kar se da realistično in v zelo močnih barvah, za katere pa moramo re- či, da so zelo skladne.

Lorenzo Alessandria, ki smo re- keli, rojen v Turinu, je samouči in se ukvarja z najrazličnejši- slikarskimi tehnikami, tudi z gra- fiko. Že od samega začetka se je vrgel v razna slikarska iska- nja. In če smo rekli, da je samouči prefinjen slikar in da razpolaga z visoko slikarsko kulturo, s katero se je uveljavil doma in v tu- rini, pri čemer si je pomagal tudi s slikarsko revijo »Sufrantus«, je to ugotovimo in ki jo vodi že vrsto let posnem uspešno. Od le- ta 1942, ko se je začel ukvarjati z umetnostjo, je sodeloval že pri 230 kolektivnih razstavah v Italiji in v tujini, v samih zadnjih des- etih letih pa je priredil na manj 20 osebnih razstav v Italiji in tujini, med drugim tudi v New Yorku, Amsterdamu, v San Die- gu in drugod. Njegova razstava, ki bo odprta do 22. t.m., vsekakor zasluži obisk.

V ZDA kriminal v upadanju

NEW YORK, 13. — Kriminalnost v ZDA poenostavi. To izhaja iz zadnjega poročila, ki ga je se- stavila ameriška zvezna policija FBI. Po tem podatkih se je šte- vilno hudih zločinov v prvih treh mesecih tega leta povečalo le za en odstotek. To se pravi, da to- ni najnižje povečanje hudih zlo- činov v zadnjih enajstih letih. V prvih mesecih lanskega leta so zabeležili povečanje hudega krimi- nalstva za 6 odst., v prvih treh mesecih leta 1970 pa celo za 13 odst.

Po podatkih omenjenega poročila FBI, poročila ki ga je ob- javilo washingtonsko ministrstvo za sodstvo, so New York, Chic- go, Los Angeles in Detroit med- tistimi osemdesetimi večimi ame- riškimi mesti, ki se morejo po- hvalliti z znižanjem stopnje nara- ščanja kriminala, medtem ko se je število zločinov dejani v Hous- tonu, Filadelfiji in še v kakem dru- gem mestu povečalo.

V poročilu se poudarja, da- spada med mesta, kjer kriminal- upada, tudi ameriško mesto Wa- shington, kjer se je število kazni- vih dejanj v prvih treh mesecih letošnjega leta zmanjšalo v pr- meri za istim obdobjem lanskega leta malone za eno tretjino. Si- cer pa se je še v lanskem letu- seveda v primerjavi z letom 1970, število kaznivih dejanj v Washing- tonu zmanjšalo za 18 odst.

»Zadeva Feltrinelli« v založbi »Stampa Club«

V Milanu bo v kratkem izšla knjiga »Zadeva Feltrinelli«. Knjiga nosi naslov »L'affare Feltrinelli« napisala pa jo je sku- plina časnika »ev, ki so zbrali čim- več podatkov o tej zadevi, tako neposredno kot tudi iz italijan- skega tiska, ki se je o zadevi ob- širno razpisal. »Zadeva Feltrinelli« se začneja z zelo živim pričanjem Carla Rippe di Meana, ki je dolgo let živel in sodeloval s pokojnim italijanskim mazo- lnikom. Knjigo bo imel izdal milanski »Stampa Club«.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Melodrama; 9.30 Orkestri; 9.50 Radijska priredba; 10.05 Plo- šče za polje; 10.30 Telefonski pogovori; 13.00 Hit parade; 13.50 Kako in zakaj?; 15.00 Plošč; 16.00 Lahko glasba s plošč; 18.00 Po- poldanski koncert; 20.10 Andata e ritorno; 20.50 Pisana glasba; 22.40 Dnevnik; Zia Mame.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Glasba in poezija; 11.45 Sodobna ital. glasba; 12.40 Plesna glas- ba; 13.00 Glinka, Turina; 14.00 Na sporedu Prokofjev in Martinu; 14.30 Dvorakova komorna glasba; 15.15 Menottijska opera: »Il la- dro e la zitelja«; 17.20 Koncert; 18.00 Lahka glasba; 19.15 Vsko- večerni koncert; 20.15 Alergične bolezni; 21.30 Pianist Michele Campanella.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 10.10 Lisztov valček; 10.20 Bellini, Do- nizetti, Mercadante; 11.00 Vival- di, Haydn, Danczi, Brahms; 12.00 Klavirske skladbe; 12.40 Simf. kon- cert; 14.10 Sodobna ital. glasba.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 9.10 Operna matineja; 10.05 Počitniško

Samocarinjenje, seveda, na Švedskem

Švedska hudo trpi za pomanjkanjem delovne sile. Delovnih moči primanjkuje v zasebnih podjetjih, še bolj pa na področju javne uprave. Javni uslužbenci uživajo letno dva do tri mesece dopusta, razen tega se lahko upo- kojijo že pri 60. letu namesto pri 67, kakor predvideva zakon; toda z druge strani imajo za približno 20 odst. nižje plače kakor njihovi vrstniki na zasebnem področju. To pa tudi nekaj pomeni! Čutj se predvsem pomanjkanje sodnikov, zdravnikov, učiteljev in profesorjev, policajev, carinikov idr., uradnikov pa tako in tako vsepolek. Kot rečeno, je tudi v carinski upravi premalo uslužbencev, s čimer se je v danem trenutku glav- no ravnanje uprave pač smri- jalo. Vendar je temu našlo pri- me, sicer dokaj svojevrstno re- šitev. Namreč sistem samocarin-jenja. Sestavilo bo nadroben sez- nam vseh uvoznikov, ti pa bodo ob vsaki uvozni operaciji morali izprostiti od carinske uprave do- voljenje za ocarinjenje uvožene pošiljke, nakar bodo sami opravili vse potrebne carinske formalnosti. To se pravi, pod odgovornostjo lastnika oziroma direktorja podjet-ja bodo izpolnili carinske in vse dokumente s pristojbino v denarju vred poslali carinski upravi. Slednja meni, da je tako vsaj za prihodnjih pet let rešila problem delovnih moči.

Carinska uprava v Stockholmu ima v »organiku« le 80 odst. nu- jno potrebnega osebja, a od te- ga jih vsaj 10 odst. redno izo- staja z dela zaradi bolezni, raznih ne- zgod, dopustov, vojaške službe, nosečnosti itd. V podobnem polo- žaju so carinske uprave drugod po Švedski, tako tudi v Malmöju. Rav- natelj tamkajšnje carinske uprave Gunnar Josefsson razpolaga na- vadno komaj z 52 odst. sicer stalno nameščenega osebja in prav zato je prišel na misel, da bi cari- njenje uvoženega blaga naprtili kar uvoznikom samim.

Parlament je njegov predlog ta- koj sprejel in ga spremenil v zak- on. Josefsson je novinarjem iz- razil prepričanje, da se bodo o- peraterji vedli kavalirsko, kakor je pač navada v tej deželi in da si gotovo ne bodo dovolili ukrasti ca- rini ene same krome!

Novi carinski predpisi naj bi pričeli veljati postopno oktobra le- tos. Pravijo, da so švedski uvo- zniki ravnost besni...

—S. G.—

Fotografska dokumentacija o Vietnamu

Založnik Roberto Napoleone pri- pravilja fotografsko knjigo z na- slovom: »Vietnam- contro un ge- noccidio«. Gre za fotografsko doku- mentacijo, ki ne obsoja ameriške agresije v Vietnamu, pač pa ob- soja ves svet, vse človeštvo, ki mirno gleda, kaj se dogaja v tej daljni deželi. Gre za obsežno zbir- ko doslej še neobjavljenih slik, zbirko fotografij, ki so jih posneli sami vietnamski partizani. Knjiga je fotografska dokumentacija stra- hotnega pokola, ki se že dolga leta nadaljuje v tej azijski de- želi, medtem ko ostali svet molči ali pa se le od časa do časa o- glasi kak glas obsojce, ki po osta- ne le glas vpijočega v puščavi.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Upošte- vajte nasvet prijatelja, ki vam želi dobro. Ne boste se kesali za svojo škrobnost.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne ve- rujte vsakomur, ki vam kaj obli- bja. Nekaj več sreče v ljubezni.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Vne- site v svoje delo več dobre volje. Ljudje zelo cenijo moralne kvalitete.

Uredništvo PRST Ul. Montecchi 6/III PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 833 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 795 823
Oglasni oddenek TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej: polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 17.000 lir. V SFRJ posla-
mezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1
«ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207

Oglašni Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno -
upravni 300, legalni 400, osmrtnice in soznanja 200 lir. «Mali oglasi»
80 lir beseda. Oglasi za tržsko in gorško pokrajino se naročajo pri S.P.I.
oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT - Trst

NOV VAL NASILJA V ULSTRU

SEDEM MRTVIVH TRAGIČEN OBRAČUN SRDITIH SPOPADOV IN ATENTATOV

Derryjski trgovci nočejo več odpirati svojih trgovin - Provisionals predlagali ponovno proglašitev premirja - Groznje protestantskih skrajnežev

BELFAST, 13. — Sedem oseb je izgubilo življenje prejšnjo noč v ostrih spopadih in v vrsti atentatov v Ulstru. Tri izmed sedmih žrtev so vo-
jaki, dva sta civilista, drugi dve ne-
identificirani trupla pa so našli da-
nes jutraj v belfastskih ulicah.
Poveljstvo britanskih vojaških sil
trdi, da je v zadnjih 24 urah prišlo
do 169 obojestranskih spopadov v večini
katerih so se »udarili« pripadniki ra-
dikalne struje katoliške organizacije
IRA in britanske vojske.

Poljozaj je tako napet in atentati
tako pogosti, da so derryjski trgovci
izjavili, da ne bodo več odprli svojih
trgovin. Predstavnik združenja trgov-
cev je zahteval od varnostnih orga-
nov strožje nadzorstvo. Britanski vo-
jaki so danes jutraj postavili sistem

KUPITE TRUPLJO?

Münchenska policija je ze-
lo podjetna. Njeni uradniki
prejmejo le 8 mark (1400 lir)
mesečno za pisarniške potreb-
ščine, kar je običajno premalo.
Da bi povečalo to vsoto je po-
litijsko vodstvo sprejelo kaj-
čuden ukrep: sklenilo je nam-
reč, da bo prodalo trupla. Ti
jih mislo identificirati. Cena:
40 mark (7200 lir) za truplo.
Kupila jih je medicinska fakul-
teta münchenske univerze.

SAMOMORILKA

Sofija Vorobjeva je razširila
vest, da ima vpliv pri komi-
siji, ki dodeljuje stanovanja in
bi lahko marsikomu poskrbela
stanovanje v nekaj tednih. Ter-
mu ne bi bilo treba čakati le-
ta ali več. Seveda pa so bile
te uslugе zelo drage. Kljub
temu pa je v Rostovu (SZ)
postala zelo znana in pošteti,
državljanji so prihajali k njej,
ki obrazložila svoje težave in
jo prosili, naj posreduje. Svo-
je prošnje so seveda »poma-
zali« in Sofija si je tako na-
brala več manj kot 50.000 ru-
bljev (35 milijonov lir). Ker
pa delavski ni imela nobene
zveze z omenjeno komisijo,
ni znala, kako bi se rešila svojih
»klijentov«, ki so jo stalno
nagajali. Ko ni zdržala več,
je sklenila, da se ubije. Pi-
sala je zato sorodnikom, pri-
znala svoje dejanje, povedala,
v katero obleko naj obidejo
eno truplo, preden je pokop-
ljeno.

Sorodniki so prejeli pismo
in žalovali za Sofijo. Kljub
iskanju za njenega trupla niso
našli. Obrnili so se zato na po-
licijo in jo prosili, naj jim
pomaga iskati truplo ubojice So-
fije.

Policija je Vorobjevo našla,
vendar živo in zdravo, ko je
zapravljala lahko prislužen de-
nar; zdaj si bo Sofija kar
osem let mirila živce v za-
poru. Sodisce pa je tudi ske-
nilo, da zapleni vse njeno i-
metje in vrne osemprocentni
mešanom denar. Tedaj pa je
se enkrat prišlo do pravega
presenečenja, saj je Sofija v
nekaj dneh »po smrti« pora-
bila vseh 50 tisoč rubljev.

BREZ SUKNIČA NI PRAVICE

Se še spominjate nemške tu-
ristke, ki jo je pretor v Ra-
guši obsojil na 10 tisoč lir globe,
ker je kazala popolnoma golo
levo bedro? O mladi Nemki
ne vemo nič novega, pač pa o
evestnem pretorijusu, ki je vče-
raj nabil na vrata preture ob-
vestilo, s katerim prepovedi-
je vstop v urade vsem, ki ne
nosijo suknjiča. Ne vemo, če
ukrep velja tudi za tiste, ki
želijo le poravnati globo.

VSI MORAJO BITI ENAKI

Profesor Mario Ladu je pred-
sednik maturitetne komisije na
nekem klasičnem liceu v Nu-
ru na Sardiniji. Njegov pod-
pis nosi obvestilo, katerega je
šolski sluga včeraj nalepil na
oglasno desko. Besedilo pa je
slednje:
»Do danes so mi prijatelji
in sorodniki kandidati hoteli
imati toplo priporočilo 38 dja-
kov. Zato vabim ostale kandi-
date, naj posredujejo pri znan-
cih, da tudi njih priporočilo,
sicer jih bom moral priporo-
čiti sam, kajti vsi morajo biti
enaki.«

cestnih blokov v dveh derryjskih ka-
toliških četih, kjer imajo provision-
als največje moč.

V belfastskih krogih se širijo go-
vorice, da so provisionals predlagali no-
vo premirje, ne da bi kaj zahtevali
v zameno. Obdržali pa so svoje kri-
tično stališče do ravnarja britanskih
oblasti, katere obtožujejo, da so pre-
kinile premirje. Vse kaže, da je an-
gelski minister za Ulster Whitelaw
resno vzel v poštev predlog katoliških
odpornikov o proglašitvi ponovnega
premirja.

Nasitje v Ulstru je včeraj izbruh-

nilo z vso silo po demonstraciji pro-
testantskih skrajnežev, ki so slavili
zmago nad katoličani iz leta 1690. Ta
je tradicionalna izjavalna pridrevitev
protestantov je potekala brez večjih
incidentov in kazalo je, da ne bo
novih žrtev nasilja. Proti večeru pa
so se začeli ponovni obojestrani spo-
padi in atentati, ki so zahtevali se-
dem mrtvih. S temi je število smrtnih
žrtev v Ulstru naraslo na 431 žrtev.

Premier republike Irsko Jack Lynch
je danes v dublinskem parlamentu
ostro obsodil prekinitev premirja in
je opozoril skrajne oboje nasprotu-
jočih si tabornov, naj pazijo, da ne
bo sovražstvo privedlo do tragične dr-
žavljanjske vojne.

Danes zvečer je zveza derryjskih
trgovcev zahtevala od oblasti, naj
proglasijo središče mesta za hudo
prizadeto področje. Krajeno povelj-
stvo skrajne protestantske organizac-
ije UDA pa je izdalo dokument, v
katerem grozi z represalijami proti
katoliškemu prebivalstvu.

Popoldne in zvečer so se nadalje-
vali obojestrani spopadi med voja-
ki in gverilci. Neznano oostrostrelec je
v belfastski ulici zadel britanskega vo-
jaka, ki je umrl kmalu po prihodu v
bolnišnico. To je sedma žrtev da-
nšnjega dne.

Štirje gvatemalski voditelji ubiti

CIUDAD GUATEMALA, 13. —
Štirje voditelji gvatemalske vladne
stranke »Gibanje za narodno osvo-

boditev« so bili umorjeni. Ta vrsta
umorov sledi umoru podpredsednika
parlamentarne Paiza, katerega so ne-
znanci ustrelili 25. junija letos.

Po tolikih umorih je možno, da
bo predsednik Arana Osorio (v
Gvatemali vlada desničarski režim)
proglasil izredno stanje, kot je storil
že lani med bojem proti parti-
zanom.

Tudi v Chimaltenangu, ki je od-
daljeno 80 km od glavnega mesta,
so izbruhnili nemiri, ker so podra-
žili ceno vode. Prišlo je do strelja-
nja in en demonstrant je bil ranjen.

Ekvadorska policija zaplenila za dve milijardi lir mamili

QUITO, 13. — Ekvadorska policija
je danes zaplenila tovor koka-
ina, ki je po mnenju strokovnjakov
vredno od treh do štirih mi-
lijard dolarjev (milijardo in pol
do dveh milijard lir) v nekem skriv-
nem laboratoriju v mestu Guaya-
quil. Agenci so aretirali dva prekup-
čevalca, ki sta rafinirala mamilo.
Kaže, da so mamilo vtihovali iz
Peruja in da je bilo namenjeno se-
vernoamerikanskemu tržišču.

BANGKOK, 13. — Tajška policija
je danes zaplenila dva stota in
pol marijane v mestu Udorn v se-
verovzhodnem predelu države. A-
genti so aretirali dva ameriška dr-
žavljanina in Kanadčana, ki so pre-
važali mamilo.

HUDA NESREČA NA ŽIČNICI BETTEN-BETTENDORF V ŠVICI

Trinajst mrtvih in dva ranjena zaradi trčenja kabine v postajo

Verjetno se je utrgala vlečna žica, ko je bila ladja kakih 100 metrov oddaljena od začetne postaje. Vrsta podobnih nesreč v zadnjih letih

SION, 13. — Policija in izveden-
ci proučujejo vzroke nesreče, do
katerih je prišlo sinoči v vasi Betten
v švicarskem Kantonu Valais. Ka-
bina žičnice, ki povezuje Betten
z Bettendorffom, je nenadoma zdr-
knila navzdol in se razletela ob
zidu začetne postaje. Pri nesreči
je trinajst ljudi izgubilo življenje,
dva pa sta bila hudo ranjena.

Kabina je zapustila postajo ob
18.55. Nekaj minut kasneje, ko je
skoraj dosegla prvi oporni stebel-
pa, je začela drseti navzdol. Ve-
rjetno se je utrgala vlečna žica,
vendar pa vzrokov še niso u-
radno sporočili. V takih prime-
rijah, kot tudi že zmanjka električni
tok, se oboje v kabini posluži za-
silne zavore, ki pa včasih ni de-
lovala. Tudi to točko morajo pre-
iskovalci še pojasniti.

Kabina je, kot že rečeno, zdrse-
la z izredno veliko hitrostjo. O-
čividno so dejali, da je nekaj po-
tnikov poskakalo skozi okno. Zgle-
da pa, da jih je iz kabine vrglo
silovito trčenje v postajo. Po trče-
nju je ostala cela le streha, kabi-
na pa se je popolnoma zmečkala in
kosi železa so bili pomešani s ce-
mentnimi drobtinami. Ob silnem udar-
cu se je namreč tudi oporni zid po-
polnoma zdrobil.

Takoj po nesreči so tja prispeli
gasilci in orožniki. S pomočjo policijs-
kih psov se začeli iskati ranjen-
ci; kosi železa so se namreč raz-
leteli daleč naokoli. Po dveh urah
so našli le eno truplo. Ostale po-
tnike je namreč vrglo v čakalni-
ko postaje. Iskali so še vso noč, ker
niso vedeli, koliko ljudi je bilo v
kabini in je bilo možno, da leži
kak potnik ranjen v grmovju.

Krajevni preiskovalni sodnik je
takoj začel z uradno preiskavo.
Ugotoviti bo treba, predvsem, če
je bila žičnica v dobrem stanju in
če so lastniki sprejeli vse varno-
stne ukrepe, ki jih predvidevajo
švicarski zakoni. Ugotoviti bo tre-
ba, zakaj ni delovala zasilna za-
vora, identificirati pa bodo morali
tudi trupla ponesrečenec. Do se-
daj so ugotovili istovetnost dveh
uslužbenec žičnice, katere so spoz-
nali po uniformi in triletnega de-
čaka ter njegovega deda, ki sta do-
mačina. Delo za identifikacijo o-
stalih trupel bo zelo težavno, ker
sta ta popolnoma razseparjena. Ve-
rjetno pa so ostale žrtve nemški
turisti, ki so bili tam na počit-
nicah.

V kabini je bilo prostora za 50
oseb. Žičnica meri 1600 metrov, vi-
šinska razlika med obema postaj-
ama pa je 400 metrov.
V juliju in avgustu se je poslu-
žuje veliko število turistov, ki se
od zgorje postaje povzpnejo na
Bettmatalp, odkoder imajo krasen
razgled. V kabini pa je bilo le 15
oseb zaradi pome ure, saj se zve-
čturisti večinoma vračajo v do-
lino.

Nesreča v Bettenu je najhujša
od leta 1966, ko je na Fornozi ka-
bina strmoglavila v prepad, pri-
čemer se je ubilo 18 oseb. V zad-
njih letih je bilo nekaj podobnih
nesreč tudi v Evropi. Leta 1961 je

francosko vojaško letalo pretrgalo
žico žičnice na Mont Blanc. Nesre-
ča je terjala tri mrtve. Tudi leta
1967 je bilo pri podobni nesreči v
Švici šest mrtvih. Leta 1968 je ka-
bina strmoglavila v kraju Puigcer-
dà v španskih Pirenejih: trije

mrtvi. Do najslabše nesreče,
ki na srečo ni terjala smrtnih
žrtev, pa je prišlo 20. marca letos, ko
so v Švici morali s helikopterji
rešiti 70 oseb, ki so ostale vso noč
v kabini nad 250 metri globokim
prepado.

Kabina švicarske žičnice po tragediji

Brez hujskih posledic včerajšnji preusmeritvi letal v ZDA

OKLAHOMA CITY, 13. — Dva
podviga letalskega gospodarstva, oba
izvršena z že običajno tehniko (od-
kupnina, padalo itd.): to je obra-
čun današnjega dneva.

Zrtev preusmeritve je bilo
letalo boeing 727 družbe »Ameri-
can Airlines«, ki je letelo med Ok-
lahomo in Dallasom. Moški, star
kakih 45 let, oborožen s samokre-
sno in ročno bombno, je prisilil pi-
lota, da se vrni v Oklahomo. Zve-
čur je letalo bilo 112 potnikov in
5 članov posadke. Tudi to letalo je
bilo znanke boeing 727, lastnik
pa je tvrd »National Airlines«, ki
vzdržuje nekatere notranje proge.
Pilot je moral odleteti nazaj v
Filadelfijo, kjer je letalo s potniki
stalo kakih pet ur. Glasnik letal-
ske družbe je nato dejal, da bo

pilota moral zopet vzleteti,
med potnikom pa je gusar nepriča-
kovan izročil orožje in se vdal.
Kasneje so sporočili, da je gusar
prostovoljno izročil samokres, in de-
jal, da se boji in da noče umreti.
Agenti FBI, ki so gusarja prevzeli
na letališču v Oklahomi, so ugo-
tovali, da samokres ni bil nabit.

Dva mlada črna sta preusme-
rila drugo letalo nekaj minut pre-
den bi morala pristati na newyor-
škem letališču Kennedy. Na krovu
je letalo bilo 112 potnikov in 5
članov posadke. Tudi to letalo je
bilo znanke boeing 727, lastnik
pa je tvrd »National Airlines«, ki
vzdržuje nekatere notranje proge.
Pilot je moral odleteti nazaj v
Filadelfijo, kjer je letalo s potniki
stalo kakih pet ur. Glasnik letal-
ske družbe je nato dejal, da bo

iz Miamijskega prispelo drugo letalo,
na katerem bo odkupnina 600 ti-
soč dolarjev in 20 tisoč mehiških
pesosov. Letališče poveljstvo pa
o zahtevi po mehiški valuti ni bilo
obveščeno. Tudi drugo letalo je bi-
lo iste vrste in ko je prispelo v
Filadelfijo, sta se gusarja preselila
vanj.

Med postankom v Filadelfiji je
pilot preusmerjenega letala vrgel
skozi okno. Pri tem se je pora-
zlo po glavi in so ga morali od-
peljati v bolnišnico.

Pred prehodom v drugo letalo
sta gusarja, ki sta bila oborožena
s kratkoročno puško in škalo, v
kateri je bila bomba, osvobodila
potnike, posadko pa obdržala za
talce. Z novim letalom v katerem
so morali predstavniki družbe po-

leg že omenjene odkupnine name-
stiti tri padala, so odleteli na magi-
no letališče Brazoria v Texasu.

Pri pristanku na tem letališču pa
so počile štiri gume pri letalu, ki
tako ni moglo več varno vzleteti,
če pa bi se to pilotu posrečilo, bi
bil pristankom zelo tvegan. Na
majhnem letališču tudi nimajo po-
trebnih naprav, da bi lahko z gor-
ivom napolnili prazne rezervoarje.

Policija je kasneje sporočila, da
so policisti streljali v kolesa, in
tako preprečili letalu, da bi po-
novno vzletelo. Gusarja sta bila
zato besna in sta s puško ranila
pomagalca pilota in še enega čla-
na posadke, ki sta izstopila iz let-
la, prepeljali v bolnišnico. Iz leta-
la je pobežala tudi ena hostess.
Po nekaterem postanku sta gu-

sarja, od katerih je eden Abesi-
nec, drugi pa American, sporočila,
da bosta spustila preostale člane
posadke in pustila odkupnino, v za-
meno za majhno letalo, katerega
bi pilotiral agent FBI. Policija je
prapravila enomotorno letalo »Cess-
na 182«, katerega pa sta gusarja
baje odklonila.

Tik pred zaključkom redakcije smo
izvedeli, da sta se zračna gusarja
vdala agentom FBI. Člani posade-
ke, ki so bili še v letalu, so se rešili
brez praske.

V San Franciscu pa so danes a-
retirali 29-letnega Bolgara Luberta
Plečeva, katerega so obtožili,
da je sodeloval pri preusmeritvi
letala družbe Pacific Southwest 5,
julija letos.

Prejeli smo tudi, da je gusarja
prejeli v zračni vojski. Čeprav sta
bela, verjetno turisti, so iz cerkve
na otoku Premuda pri Zadru od-
nesli sliko, katere vrednost cenijo
na 40 tisoč dinarjev.

VATIKAN, 13. — Papež Pavel
VI. je danes sprejel rasističnega
kalifornijskega guvernerja Ronald
Reagana. Guvernerja sta spremlja-
la žena in sin.

ZARADI PROBLEMA VOJNIH UJETNIKOV

Sirija zahtevala sestanek varnostnega sveta OZN

Bejrutska policija priprla ameriškega in libanonskega časnika

DAMASK, 13. — Sirija je danes
zahtevala nujen sestanek varnost-
nega sveta OZN, da bi obravnavala
problem petih sirskih častnikov,
katere so Izraelci ugrabili 21. ju-
nija, med napadom na libanonsko
ozemlje.

Predstavnik damaskovske vlade
v mednarodni organizaciji je izja-
vil, da je propadel poskus posre-
dovanja generalnega tajnika Wald-
heima, ki je skušal prepričati Iz-
rael, naj osvobodi sirske častnike.

Kot je znano je izraelska vojska
ugrabila častnike med napadom
na izraelsko ozemlje 21. ju-
nija. Šlo je za represalijo proti
Libanonu zaradi napadov palestins-
kih gverilcev na izraelsko ozemlje.

Tel Aviv je vedno trdil, da so
njegove enote čisto slučajno sreče-
le sirsko vojaško delegacijo, arabci
pa trdijo, da je Izrael namerno
napadel. Po napadu televizivskih čes-
te je varnostni svet ukazal, naj osvo-
bodijo sirske častnike, ker ni osvo-
bodovala vojske, Izrael pa se je vo-
vedno pozvil na odločitev varnost-
nega sveta in je zahteval v
zameno za častnike osvoboditev
vseh izraelskih ujetnikov v Siriji
in Egiptu.

Libanonski dnevnik »Al Nahar«
piše danes, da je sirski predsednik
Asad prosil Sovjetsko zvezo za
nova moderna letala, s katerimi
bi lahko kluboval izraelskim »phan-
tomom«. Kaže, da je Moskva ob-
ljubila Damasku novo moderno
orožje, zavrnila pa je zahtevo, naj
bi letala upravljali sovjetski pilo-
ti. Isti časnik je pred nekaj dnevi
objavil vest, da je Libanon zapro-

sil moskovske voditelje za novo
moderno orožje. Tudi v tem pri-
meru je Sovjetska zveza obljubila,
da bo dala vse vrste orožja, ki ga
Arabci lahko sami upravljajo, ki pa
vredila pa je prošnja, naj bi poslala
svoje vojske na meje z Izraelom,
ker bi tak ukrep zelo zaostрил kri-
zo na Bliznjem vzhodu.

Iz Libanona poročajo, da je bejr-
utska policija danes priprla dva
časnika agencije NBC Richarda
Hunta in Suhella Hishmeha. Ni
bilo mogoče zvedeti, zakaj je po-
licija priprla častnika, ker obla-
stje pravi, da je v doloceni bejr-
utski krogih pa se govori, da je ta
ukrep povezan s preiskavo o
umoru voditelja palestinske gi-
banja Kanafanija.

Po nekaj urah zaslivanja so
oblasti osvobodile Hunta, njegov
kolega Hishmeha je še vedno
pript, ker so baje našli na nje-
govem domu fotografije posnetke
vojaskih utrd.

Danes je prispel na uraden obisk
v Moskvo egiptovski premier Sid-
ki. Ministrskega predsednika spre-
mlja ministri za zunanje zadeve,
za gospodarstvo, za notranje za-
deve, za industrijo in za obrambo.

Drzen rop v beneški banki

BENETKE, 13. — Trije roparji
so danes jutraj odnesli približno
pet milijonov lir iz podružnice ban-
ke, ki je v Benetkah. Eden izmed
troh roparjev je str-
žil pri vratih, druga dva pa sta
prekoščila pregrado in sta z oro-
žjem v roki pristila lastnika in u-
radnika, da sta jima izročila denar.
Takoj nato so se trije banditi odda-
ljili z avtomobilom vrste »alfa ro-
meo 2000«, ki so ga parkirali pred
bančnim vhodom.

Karabinjerji, ki so takoj prihiteli
na kraj ropa, so po nekaj urah od-
krili avto banditov v bližini re-
stavracije na avtocesti Mestre -
Trst. Po pričevanju nekega očivid-
ca kaže, da so se trije neznan-
ci oddaljili z zelenim športnim av-
tomobilom, ki so ga ukradli prejšnjo
noč v vasi Caorle.

Osem mrtvih v letalski nesreči v Avstraliji

ADELAIDE (Avstralija), 13. —
Osem oseb je včeraj izgubilo živ-
ljenje v letalski nesreči, ki se je
pripletla v bližini mesta Adelaide
v Avstraliji. Letalo vrste »navajo«
je bilo namenjeno v južni del dr-
žave, kjer so odkrili večje zaloge
petroleja. Očividci trdijo, da je pri-
šlo do številnih eksplozij preden je
letalo strmoglavilo.

Požar v nemškem veleposlaništvu v Londonu

LONDON, 13. — Včeraj je v nem-
škem veleposlaništvu v Londonu iz-
bruhnil močan požar, ki je popo-
loma uničil dve sobani. Gasilci,
ki so takoj prihiteli na kraj po-
žara, so po nekaj urah delo »ukro-
tili« ognjene žubje. Zaradi požara
so morali prekiniti sprejem v čast
novega britanskega veleposlanika v
Bonnu.

Nemiri v Čilu

SANTIAGO DE CHILE, 13. —
Več tisoč delavcev in kmetov je
sinoči protestiralo proti parlamen-
tu in proti sočim oblastem. Vzrok
manifestacije je bil veto, ki je
postavil senat proti ustavni re-
formi.

TRŽAŠKI DNEVNIK

V ZNAMENJU POMANKANJA ARGUMENTOV

FRANCOSKI FILM NI RAZPRŠIL VTISA KRIZE ZNANSTVENE FANTASTIKE

«Les soleils de l'Île du Paques» je sceni-
zelo dober, manjka pa mu potrebne dinamike

Težko je presoditi, v koliki meri
je francoski »Les soleils de l'Île
de Paques« (Sonca nad Velikonoc-
nimi otoki), ki so ga predvajali
sinoči v okviru festivala znanstve-
no-fantastičnih filmov, v resnici
film in koliko je pravzaprav le
dokumentarec. Ostane pa dejstvo,
da tudi to delo, ki smo ga pričako-
vali s precejšnjo nestrpnostjo, ni
moglo odpraviti vtisa, da znanstve-
na fantastika nikakor ne more iz-
mrtvega kota, v katerem se je
znasla, in da ji manjka argumen-
tov. Film je sicer res odličen, in
ne bi mogli trditi, da ne bo odnesel
prve nagrade, vsekakor pa ima s
to zvrstjo le malo skupnega, saj
je vse svoje razgledanje o proble-
mih človeštva in kritiko člove-
kovega egocentrizma pravzaprav
naslonil na precej meglene alego-
rije okoli skrivnostnega otoka, ka-
tereza monolitne skulpture še dan-
danes predstavljajo za znanstven-
ice posev nemazljiv pojav, ki
ga v glavnem pripisujejo bitjem
iz drugih planetov ali vsaj še ne-
znani prazgodovinski civilizaciji.

Režiser Pierre Kast je tako lahko
uporabil čudotvorni scenarij in cele-
mu delu dal ton izredno uspešnega
gledealca dokumentarcev, ta vtis
pa je potrdilo tudi pomani-
kanje dinamike, ki je pri znanstve-
no-fantastičnih filmih le potrebna.
Tako se je zgodilo, da je predse-
m proti koncu, ko sloni film na
dialogu med mladim psihologom in
skritim prerokom (in dialogi so
gledealec posredovani v zelo ne-
povezanem slogu), postalo delo celo
dočasno. Po tem filmu, in gle-

de na dejstvo, da v naslednjih
dneh ni ambicioznih del, bi res
ne vedeli, komu podeliti nagrade,
niti če jo sploh kdo zasluži. Na
vsak način pa bi žirija ne smela
ponoviti lanske napake, ko je do-
delila nagrado delu, ki je ni zaslu-
žil in s tem celo manifestacijo
razvrednotila.

Poljski televizijski film »Przeka-
danie« (Presaditev) je satira o
problemih, katerim gre družba na-
proti s tem, da izpopolnjuje tehni-
ko presaditve. Avtomobilski as
Richard Fox je namreč žrtev šte-
vilnih nesreč, po vsaki pa mu je
treba presaditi kak nov organ, ta-
ko da nastane problem, ali je to
sploh isti človek, ali le mešanica
raznih ljudi. Poljski so se s to-
vrstnimi deli že večkrat prikazali
na našem festivalu, njihov nastop
pa je brez ambicij.

Zelo simpatičen, čeprav tehnično
nič več kot dober, je bil kanadski
kratkometrski film »Evolution«, ki
je s svojim humorjem požel več
priznanj kot marsikateri bolj am-
biciozni film. Ponavljamo, da delo
res ni najboljši v letošnji konkur-
renci, lahko pa bi se potegovalo
za nagrado, ki bi si jo zaslužilo
tudi priljubljeno dokumentarce,
ta vtis pa je potrdilo tudi pomani-
kanje dinamike, ki je pri znanstve-
no-fantastičnih filmih le potrebna.